



**T.C.**  
**TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU**  
**2.DAİRE KARARI**

Başvuru Numarası : 2022/1011  
Toplantı Tarihi/Sayısı : 7.12.2022/22  
Karar Numarası : 2022/872  
Başvuran : K. D.  
Başvuran Vekili : --  
Adres : --  
Muhatap Kurum/Kişi : Alaşehir M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü  
Muhatap Adres :

### **I. BAŞVURUNUN KONUSU**

1. Başvuru, başvuranın açık ceza infaz kurumuna geçişinin sağlanması talebine ilişkindir.

### **II. İNCELEME SÜRECİ**

2. Başvuru dilekçesi ve ekleri doğrultusunda, ulusal önleme mekanizması birimi tarafından incelemesi gerçekleştirilen başvuruda, başvuran özetle;

a) Açık ceza infaz kurumuna geçmek için talepte bulunduğunu ancak daha önceden iki kez firar etmesi gerekçe gösterilerek bu talebin reddedildiğini,

b) Firar tarihinin 25.11.2016 olduğunu, bu tarihte geçerli olan hükümlere göre firar edenlerin kapalı ceza infaz kurumunda disiplin cezalarını bitirdikten sonra açık ceza infaz kurumuna geçebildiğini, buna istinaden kendisinin de açık ceza infaz kurumuna geçebilme hakkının bulunduğunu,

c) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un geçici 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasının kendisine de uygulanması gerektiğini, bu kanun maddesinin iki kez firari olan ve iyi halli olan mahpuslar için çıktığını, iyi halli olan ve firari olmayanların böyle bir kanun maddesine ihtiyaçları olmadığını,

d) Kendisi hakkında Alaşehir Cumhuriyet Başsavcılığının bulunduğu ceza infaz kurumuna gönderdiği yazılar olduğunu, bu yazılara hiçbir şekilde ulaşamadığını ve kendisi hakkında olumlu yazılar olduğunu düşündüğünü iddia ederek açık ceza infaz kurumuna geçirilmesini talep etmektedir.

3. Muhatap Alaşehir M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 09.09.2022 tarihli yazılı görüşte özetle;

a) Başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılma talebiyle 07.06.2022 tarihinde Kuruma başvuruda bulunduğu,

b) 08.06.2022 tarihinde başvuru sonucunun hükümlüye tebliğ edildiği, hükümlünün bu tebliğe itirazının Alaşehir İnfaz Hakimliğinin 14.06.2022 tarihli ve 2022/... İHD, 2022/... karar sayılı Gerekçeli Kararı ile reddedildiği ve kararın 24.06.2022 tarihinde kesinleştiği,

c) 08.07.2022 tarihinde başvuranın Alaşehir İnfaz Hakimliğine ayrı bir başvuruda bulunduğu, hükümlünün talebinin Alaşehir İnfaz Hakimliğinin 21.07.2022 tarihli ve 2022/... İHD, 2022/... karar sayılı gerekçeli kararı ile reddedildiği,

d) Kararın hükümlüye 22.07.2022 tarihinde tebliğ edildiği ve hükümlünün bu tebliğe herhangi bir itirazının bulunmadığı ifade edilmiştir.

4. Başvuran 01.11.2022 tarihinde alınan yazılı görüşünde özetle;

a) Anayasa'ya göre; işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimsenin cezalandırılmayacağını, bundan dolayı firar tarihinden sonraki hükümlerin kendisine uygulanamayacağını,

b) Kendisiyle aynı durumda olup açık ceza infaz kurumuna ayrılan mahpuslar olduğunu ve kendisinin bu haktan yararlanmamasının ayrımcılık olduğunu iddia etmektedir.

### III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20.04.2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

6. 24.11.2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön incelemenin yapılması*" başlıklı 48'inci maddesine göre; "*Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur.*"

7. Mezkur Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesine göre; "*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*"

### IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde belirtilen görev kapsamında başvuranın, açık ceza infaz kurumuna ayrılmaya ilişkin iddia ve talepleri konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

9. Mahpuslar, kendileri ile ilgili riskin gerekli kıldığından daha uzun süre özel bir güvenlik rejimine tabi olmamalıdır. Bunun için, yerleştirme kararlarının düzenli olarak gözden geçirilmesi gereklidir. Bu incelemelerde, böyle bir değerlendirmeyi yapmak üzere özel eğitim almış personel tarafından her bir mahpusun sürekli olarak değerlendirilmesi yapılmalıdır. Ayrıca mahpuslar mümkün olduğunca yerleştirmenin ve gerekirse bu sürenin uzatılmasının nedenleri hakkında tam olarak bilgilendirilmelidir. Bu sayede, bu önlemi sorgulamak için çeşitli kanalları etkin olarak kullanmaları sağlanacaktır.(*CPT Standartları, Paragraf 32*)

10. Somut olayda başvuran, firar ettiği tarihte geçerli olan hükümlere göre açık ceza infaz kurumuna ayrılma hakkının olduğunu, iki kez firar etmiş olduğu gerekçesiyle açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına izin verilmemesinin hak ihlali olduğunu iddia etmektedir. Muhatap İdare buna karşılık olarak başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılma şartlarını taşımadığından talebinin ve infaz hâkimliğine yaptığı itirazların reddedildiğini ifade etmektedir.

11. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 7'nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; "*Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç; infaz rejimine ilişkin hükümler, derhal uygulanır.*"

12. Açık Ceza İnfaz Kurumuna Ayrılma Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre: "*(...) Çocuk eğitim evleri hariç, kapalı kurumlardan firar edenler ile açık kurumlardan ikinci kez firar etmiş olanların, firar tarihinden önce kesinleşmiş olan cezaları ve koşullu salıverilme tarihine kadar*

*kesinleşerek infazına başlanacak olan cezalarının tamamı kapalı kurumlarda infaz edilir."*

**13.** Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri İle Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik'in 36'ncı maddesinin birinci fıkrasına göre; *"Hükümlülerin açık ceza infaz kurumuna ayrılmalarına, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezalarının infaz edilmesine ve ceza infaz kurumlarından doğrudan koşullu salıverilmelerine ilişkin talebi üzerine ilgili talebin mevzuatta belirtilen süre ve kaldırılmamış disiplin cezasının bulunmaması gibi şartları taşıyıp taşımadığı idare tarafından araştırılır, gerekli şartları taşımayanların talepleri reddedilerek hükümlüye tebliğ edilir."*

**14.** Her ne kadar başvuran, firar tarihi itibarıyla geçerli olan yönetmeliğe göre açık ceza infaz kurumuna geçme hakkının olduğunu iddia etse de sözü edilen Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği infaz hukuku kapsamında olduğundan derhal uygulanma ilkesine tabidir. Kaldı ki Yönetmelik'in 2012 tarihinde 28399 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikten önceki halinin 8'inci maddesi de; *"(...)Eğitim evleri hariç kapalı veya açık kurumlardan firar edenler, açık kurumlara ayrılamaz."* hükmünü taşımaktadır. Bunun sonucu olarak başvuranın iki kez firar etmiş olması açık ceza infaz kurumuna ayrılmasına hukuki bir engel teşkil etmektedir.

**15.** Sonuç olarak; ceza infaz kurumundaki tutulma koşulları bir bütün olarak değerlendirilmekle birlikte, yukarıda açıklanan nedenlerle başvuru kapsamındaki iddiaların açıkça dayanaktan yoksun olduğu değerlendirilmektedir. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesine göre; *"Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularda ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."* Açıklanan gerekçeler doğrultusunda başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle **"kabul edilmez"** olduğu kanaatine varılmıştır.

## **V. KARAR**

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 07.12.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

**e-imzalıdır**

Av. Afişan TİRYAKİ  
II. Başkan

**e-imzalıdır**

Dr. Burhan ERKUŞ  
Kurul Üyesi

**e-imzalıdır**

Av. Harun MERTOĞLU  
Kurul Üyesi

**e-imzalıdır**

İsmail AYZ  
Kurul Üyesi

**e-imzalıdır**

Saffet BALIN  
Kurul Üyesi